

serne i *stk. 1*. De foreslåede krav er noget strengere end de krav, som stilles for ransagning hos mistænkte. Ransagning uden samtykke kan således ikke ske hos ikke mistænkte, såfremt efterforskningen vedrører en lovovertrædelse, der alene kan medføre bøde. Det foreslås endvidere, at indikationskravet udformes således, at der skal være bestemte grunde til at antage, at bevis i sagen eller genstande, der kan beslaglægges, kan findes ved ransagningen, jf. *stk. 1, nr. 2*.

Hvis en ikke mistænkt giver samtykke til ransagning, foreslås det, at indgrebet i det hele holdes uden for reguleringen, jf. *stk. 2*. Det foreslås, at samtykket af hensyn til eventuel senere bevistvivl skal være skriftligt, medmindre det meddeles i tilslutning til opdagelsen eller anmeldelsen af en forbrydelse. De sidstnævnte tilfælde omfatter f.eks. situationer, hvor politiet tilkaldes af den forurettede i anledning af et indbrud.

Bestemmelsen i *stk. 3, 1. pkt.*, regulerer adgangen til at foretage ransagning hos personer, som er omfattet af vidneudelukkelsesreglen i retsplejelovens § 143, stk. 1, dvs. den mistænkte præst, kateket, læge, forsvarer eller advokat. Der henvises nærmere til bemærkningerne til denne bestemmelse og til bemærkningerne til § 410, stk. 3.

Bestemmelsen omfatter ikke de tilfælde, hvor retten efter retsplejelovens § 143, stk. 3, kan bestemme, at forklaring ikke skal afgives om forhold, med hensyn til hvilket vidnet i medfør af lovgivningen har tavshedspligt, og hvis hemmeligholdelse har væsentlig betydning.

Bestemmelsen er absolut for så vidt angår mistænkte kommunikation med præster og forsvarere i kriminalsager, idet der for disse personers vedkommende ikke er adgang til at pålægge vidnepligt. For så vidt angår læger og andre, for hvem der i § 143, stk. 2, er hjemmel til under særlige omstændigheder at pålægge vidnepligt, vil der derimod ganske undtagelsesvis kunne foretages ransagning, hvis betingelserne for at pålægge vidnepligt efter § 143, stk. 2, er til stede. Da konstateringen heraf imidlertid kræver en retlig afgørelse, vil indgrebet først kunne iværksættes, når retens beslutning herom foreligger, men vil ikke kunne ske på grundlag af politiets forudgående beslutning, selv om der foreligger »periculum in mora«.

Bestemmelsen indebærer, at ransagning kan foretages hos de pågældende personer og deres medhjælpere, men ikke med hensyn til papirer og lignende, som indeholder meddelelser mellem den vidneudelukkede person og den mistænkte, og heller ikke af notater mv., som den vidneudelukkede har foretaget vedrø-

rende den mistænkte. Med ordene »notater og lignende« tænkes på f.eks. lægers journaler og forsvareres notater om samtaler med klienter eller om indhentede oplysninger vedrørende disse. Begrænsningen omfatter både nedskrevne notater og oplysninger, der opbevares på anden måde, f.eks. i elektroniske medier. Derimod er dokumenter, kontrakter, brevveksling med andre end klienten, regnskaber og mødereferater, udfærdiget af andre end den vidneudelukkede, ikke undtaget fra ransagning. Bestemmelsen forudsætter desuden, at materialet befinder sig hos den vidneudelukkede.

Hvis politiet under en ransagning finder sådanne meddelelser, notater eller lignende, må politiet afstå fra at gøre sig bekendt med disse. Fremgår det ikke umiddelbart af et dokument, at det er undtaget fra ransagning, kan det i praksis være nødvendigt for politiet at gennemse det. Hvis politiet ved en fejl får kendskab til de undtagne meddelelser mv., må disse ikke bruges som bevis i retten. Dette gælder dog ikke, hvis meddelelserne giver anledning til, at der rejses sigtelse for ulovligt forhold mod den vidneudelukkede person, eller at hvervet som forsvarer bliver frataget den pågældende, jf. §§ 325-326. Opstår mistanken først på grundlag af ransagningen, vil politiet efter omstændighederne være berettiget til at foretage en foreløbig beslaglæggelse af de pågældende skriftlige meddelelser, notater eller lignende med henblik på rettens efterfølgende godkendelse af ransagning og beslaglæggelse.

Bestemmelsen i *stk. 3, 2. pkt.*, indebærer, at der ydes journalister mfl. en beskyttelse mod ransagning, der svarer til bestemmelsen i § 145. Dette betyder, at hos disse personer er materiale, der indeholder de i § 145 nævnte oplysninger, fritaget for ransagning. Ransagning vil dog kunne finde sted, såfremt betingelserne efter § 146 for at pålægge vidnepligt er opfyldt. Ved materiale forstås ikke blot brevveksling og andre skriftlige optegnelser, men også f.eks. lyd- og billedoptagelser. En sigtelse mod en journalist for medvirken til den lovovertrædelse, der har begrundet ransagningen, bringer forholdet uden for reglen i *stk. 3, 2. pkt.*

Afgørelse om ransagning

Til § 412

Bestemmelsen indeholder regler om kompetencen til at træffe afgørelse om ransagning. Bestemmelsen er ny og svarer til den danske retsplejelovs § 796.

Stk. 1 indebærer i forhold til gældende ret den ændring, at politiet får kompetencen til at træffe afgørel-